

Het leven heeft geen enkele zin, behalve de zin die we er zelf aan geven. Alleen kunnen we daar als mens niet mee zijn, dus plakken we de meest spectaculaire en bijzondere verhalen op het leven. Van 'nut en reden', tot een ziel en een leven na de dood toe. Daar is op zich natuurlijk niks mis mee, het zijn net zulke mooie sprookjes als dat van Assepoester of Hans & Grietje.

Waar we als mens ook niet goed mee kunnen zijn, is dat het leven eindig is. Voor de één jong, voor de ander oud. Ga je op jonge leeftijd dood, dan vinden we dat onrechtvaardig. Maar wie bepaalt wat rechtvaardig of onrechtvaardig is? Loop eens een dag met mij mee op de Intensive Care, daar liggen veel jongeren meer dood dan levend, om uiteindelijk dood te gaan. Omdat de natuur/ het leven zo werkt, dat denkt niet in tijd en leeftijd. Dat doen alleen wij mensen.

Omdat we niet met de eindigheid kunnen zijn en zo lang mogelijk willen leven - de meesten dan - is er een helder licht geweest die op het idee is gekomen om organen uit te wisselen, waarvan de eerste in 1954 was. Organen doneren om er zo een ander mee te helpen, als je er zelf toch niets meer aan hebt (of je kan het bij leven missen). Een nobel idee. Al doet de nieuwe wet - die nodig is om meer mensen op tijd van een tweedehands orgaan te kunnen voorzien - nogal wat stof opwaaien. De overheid beslist ineens over wat er met mijn lichaam gebeurt als ik dat zelf niet op tijd heb aangegeven. Het zou me niets verbazen als er uiteindelijk netto minder donoren zijn door deze rigide actie, maar dit terzijde.

Stof...heel veel stof dwarrelt er omtrent dit besluit.

Als je gelooft in 'ik' en 'mijn', en dan ook nog in een 'ik' anders dan jij, in een persoonlijke ziel (of energie) die al een hele reis heeft gehad en nog een héle reis voor de boeg heeft na dit leven, dan is de nieuwe donorwet - of überhaupt doneren - nogal beangstigend. De energie van de ander, meegekomen met het orgaan, zou de hele zielereis verstoren, en zoals ik het begrijp ten negatieve. Daarbij schijnt de ziel tijd nodig te hebben om los te komen van het lichaam, eenmaal overleden. Maar bij donatie gaat alles razendsnel en dan is de reis van deze ziel dus ook verstoort. Oh help.

Dan is er nog de grote vraag: ben je wel echt dood als je hersendood bent? Serieus, als je erbij ligt zoals een heel aantal van mijn patiënten op de IC... daar komt echt geen enkele prikkel of herinnering meer door. En nee, zeker weten doen we dat nooit. Omdat we niks in het leven zeker weten. We doen maar wat malle pogingen om het leven te begrijpen. Zelfs de meest knappe wetenschappelijke koppen van de wereld bij elkaar begrijpen maar 4% van de materie die er is in het gehele universum. We hebben wérkelijk geen idee, al voelen we ons heel wat. Dus laat mij in zo'n hersendode situatie alsjeblijft gaan, ook al vliegen er onverhoeds nog wél wat herinneringen voorbij.

Als je beseft dat 'ik' exact identiek is aan jij, dat afgescheidenheid en 'een persoon' maar ideeën zijn en dat we allen ontsproten zijn en bewogen worden door één en dezelfde energie, dan krijgt het donorvraagstuk ineens een geheel andere wending. Bij het overlijden worden we als golf weer de oceaan, maar we waren al die tijd al hetzelfde identieke water.

Kortom, het is dus maar net vanuit welke hoek je kijkt. Daarin is geen één hoek 'waar' of minder waar, goed of fout, meer of minder nobel of empatisch. Het is een gevoelskwestie. Zonder dat we precies weten wat we kiezen. Niets ook zo veranderlijk als de mens. Want wat nu goed voelt, voelt misschien volgend jaar anders.

Als je wilt doneren, dan doneer je. Wil je dat (nu) niet, dan laat je dat vandaag nog registreren. Zo wordt het spel gespeeld. Simpele regels, toch? Relax.

Oh, en ze mogen mijn hele inboedel hebben hoor. Ik ben dan (nog steeds en) allang weer de oceaan.

Linda de Roos

